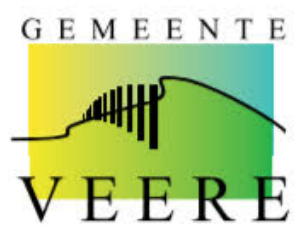

3. Economie

Programma inleiding

Veere is een economische sterke (woon)gemeente met relatief veel toerisme en bedrijvigheid. Er is weinig werkloosheid en het gemiddeld inkomen per huishouden ligt hoog. Wel kampt de gemeente met personeelstekorten. De hoge woningprijzen zorgen ervoor dat jongeren minder snel terugkeren na hun studie. Dit is dan ook te zien in de hoge grijze druk in de gemeente. Dit botst met de behoefte van de grootste werkgevers in de gemeente (de horeca, recreatie en detailhandel), waar vaak veel jong personeel ingezet wordt. Ook is het lastig voor de gemeente om werknemers van buiten de gemeente naar Veere te krijgen, niet alleen door de hoge woningprijzen, maar ook omdat de gemeente zelf slecht bereikbaar is (blijkt uit de ondernemerspeiling).

De vrijetijdssector is de economische motor die zorgt voor welvaart, werkgelegenheid en voorzieningen. Het succes betekent dat we veel bezoekers ontvangen en we een lang toeristisch seizoen kennen. Het evenwicht tussen leefbaarheid en toerisme wordt nu in een aantal kernen verstoord. Dit vraagt om zorgvuldige keuzes voor de toekomst. Structureel overleg tussen overheden, bedrijfsleven en inwoners blijft hierbij van groot belang.

We investeren in het toeristisch product en willen dat onze bezoekers zich welkom voelen. Kernwoorden zijn kwaliteit, professionaliteit en geïnspireerd worden door wat Veere te bieden heeft. We zetten, waar nodig, marketinginstrumenten in voor grip en sturing om juist die doelgroep aan te spreken die een bijdrage levert aan onze leefbaarheid.

Wat hebben we bereikt?

D.3.01 Een gezonde balans tussen een duurzame en vitale economie en leefbaarheid.

Omschrijving

We investeren in de balans tussen economie en leefbaarheid.

Stand van zaken

In 2023 is er verder gewerkt aan de uitvoering van het Programma Toerisme 2021-2026 en het Ontwikkelkader Verblijfsaccommodaties. Balans leefbaarheid en toerisme is de rode draad. Ook in het Toekomstbeeld Bestemming Zeeland 2030 is de leefbaarheid van de Zeeuwse inwoners centraal gezet. Toerisme niet als doel op zich, maar als garantie voor vitaliteit en leefbaarheid.

Kwaliteit (indicator)

Wat hebben we hiervoor gedaan?

3.031 We stellen deel 2 van het ontwikkelkader verblijfsaccommodaties op.

Omschrijving

Om het herstel van de balans tussen toerisme en leefbaarheid te bereiken stellen wij een ontwikkelkader verblijfsaccommodaties op. Hierin sturen wij op balans waardoor wij terughoudend zijn met het toestaan van de groei van recreatieve accommodaties. Tegelijkertijd spelen wij in op kansen zodat de vrijetijdssector gezond en vitaal blijft en waarde toevoegt aan de leefbaarheid. Dit sluit aan bij de Omgevingsvisie Veere 2047. Deel 1 van het ontwikkelkader is in december 2021 vastgesteld. Deel 2 stellen we in 2023 vast.

Kwaliteit (indicator)

Stand van zaken

Bij de toekomstgerichte ontwikkeling van de verblijfsrecreatieve sector zetten we in op verduurzaming en kwaliteitsverbetering van het bestaande aanbod, zonder per se te moeten groeien in eenheden. Met oog op het behouden en versterken van het draagvlak voor het toerisme onder de lokale bevolking hechten we grote waarde aan de bijdrage welke de gehele verblijfsrecreatie sector toevoegt aan de Veerse samenleving en aan het Veerse landschap. We zetten in op het niet verder laten toenemen van de maatschappelijke en ecologische voetafdruk van het verblijfstoerisme. Uitgangspunt hierbij is dat we een jaarrond aantrekkelijke bestemming blijven. Waar er sprake is van nieuwe verblijfsaccommodaties of een beperkte toegestane uitbreiding in het aantal verblijfsrecreatieve eenheden gelden er strikte voorwaarden waaronder we hiervoor toestemming verlenen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.032 We herzien de kadernota kampeerterreinen 2013.

Omschrijving

De kadernota kampeerterreinen 2013 is verouderd. Met het herzien van de nota spelen we in op de huidige ontwikkelingen, het Programma Toerisme 2021-2026, de Zeeuwse Kustvisie en het provinciale beleid. Deze herziening van bestaand beleid is uitvoering van het Ontwikkelkader Verblijfsaccommodaties.

Kwaliteit (indicator)

Stand van zaken

Het herzien van de kadernota pakken we niet meer afzonderlijk op. Dit is nu integraal onderdeel van het Ontwikkelkader Verblijfsrecreatie.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.033 We stellen nieuw beleid op voor de minicampings en kampeerterreinen.

Omschrijving

Na vaststelling van het ontwikkelkader verblijfsrecreatie is een ontwikkelrichting duidelijk m.b.t. het verblijfsrecreatief aanbod in Veere. Op basis van deze ontwikkelrichting wordt het beleid voor minicampings en kampeerterreinen geactualiseerd.

Kwaliteit (indicator)

Stand van zaken

Nog niet gestart, omdat het ontwikkelkader verblijfsrecreatie traject nog loopt.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.034 We stellen een Economische koersnota (Programma Economie) vast.

Omschrijving

Vanuit de gemeenteraad leeft de wens naar actueel economisch beleid. De economie en de wereld om ons heen verandert snel en daar willen wij op in kunnen spelen. Corona heeft de kwetsbaarheid van onze (eenzijdige) economie aangetoond. Dit biedt kansen voor nieuwe, verbredende initiatieven en vraagt om keuzes zodat de huidige economie waarde kan blijven toevoegen aan het ondernemerschap, de maatschappij, de natuur en het landschap.

We sluiten aan bij de ambitie voor de Omgevingsvisie Veere 2047: een gezond, vitaal en aantrekkelijk Veere. Hier hoort ook een economie met een toekomstperspectief bij. In de koersnota maken we keuzes waar we de komende jaren met de belanghebbende partijen mee aan de slag gaan.

Kwaliteit (indicator)

Stand van zaken

2023 heeft in het teken gestaan van participeren en spiegelen, zowel intern als extern met ondernemers en ondernemersverenigingen.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.035 We geven uitvoering aan de vast te stellen Landbouwvisie Veere.

Omschrijving

In 2009 hadden we onze gedachten neergelegd in een landbouwvisie. Gezien de huidige trends en de nieuwe thema's, is deze visie verouderd, ook wat betreft de rol van de gemeente. Tijd dus voor een nieuw toekomstperspectief voor de landbouw van Veere!

De gemeente wil met deze visie een helder kader stellen, zodat er voor de agrarische ondernemers duidelijkheid ontstaat voor de verdere ontwikkeling van hun bedrijf. Dit klinkt als een passieve rol. Soms gaat de rol van de gemeente verder dan dat en zal zij ontwikkelingen die de ambities uit deze visie dichterbij brengen ook pro-actief ondersteunen door inzet van geld en menskracht.

Kwaliteit (indicator)

Stand van zaken

We geven op verschillende manieren vorm aan het structureel in contact blijven met de agrarische sector. Zo wordt de bedrijfscontactfunctionaris agrarische zaken ingezet als eerste aanspreekpunt voor agrarische ondernemers. Dit kan gaan om individuele ontwikkelingsvraagstukken als over meer algemene en beleidsmatige onderwerpen maar ook samenwerkingsmogelijkheden tussen ondernemers. Daarnaast legt de portefeuillehouder regelmatig werkbezoeken af aan agrarische ondernemers om voeling te houden bij wat er speelt. Hij wordt hierbij ondersteund door de bedrijfscontactfunctionaris en waar nodig andere ambtelijke ondersteuning.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

3.036 We actualiseren het bedrijventerreinenprogramma voor Veere.

Omschrijving

De gemeente Veere heeft 12 lokale bedrijventerreinen verdeeld over de hele gemeente. De terreinen zijn sterk verschillend qua invulling, structuur en ruimtelijke kwaliteit. Op aantal terreinen staat de kwaliteit onder druk.

De oppervlakte van uitgeefbare grond is zeer beperkt, op bijna alle terrein is geen ruimte meer. In dat licht is een actualisatie nodig om te zorgen voor voldoende ruimte voor de bedrijvigheid in Veere. Met name voor onze lokale ondernemers.

Kwaliteit (indicator)

Stand van zaken

De uitvoering van de actualisatie is opgepakt en wordt in het voorjaar van 2024 voortgezet.

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

Wat hebben we bereikt?

D.3.02 Een aantrekkelijk Veere als kwalitatieve en gastvrije toeristische bestemming.

Omschrijving

We heten onze gasten op een professionele en inspirerende manier welkom en kiezen voor regiomarketing die past bij onze toekomstvisie.

Stand van zaken

Gezien het enorme economische belang van toerisme voor Veere, maar ook gezien de ervaren knelpunten als het gaat om draagvlak en draagkracht (zoals omschreven in het programma Toerisme 2021-2026) wil de gemeente zich ontwikkelen tot een bewuste bestemming waar het toerisme ten dienste staat van de samenleving. Tijdens de behandeling van de perspectiefnota is duidelijk aangegeven dat er in Veere geen

draagvlak is voor een Veerse destiniatiemarketing. Wel is er ruimte voor een verbeterd plan. Een verbeterd plan op de uitgesproken gezamenlijke doelen. Voor de uitwerking van dit verbeterd plan spreken we over Duurzaam Toeristisch Informatiemanagement. Duurzaam toeristisch informatiemanagement focust zich op:

- Een gastvrij Veere waarin ieder seizoen aantrekkelijk is, gasten worden gespreid in tijd en gebied en we een gastvrije sector hebben met een professionele dienstverlening;
- De verbinding tussen de vrijetijdssector en natuur, de musea en het cultureel erfgoed versterken;
- Niet de focus op aantrekken van meer bezoekers, maar positief beïnvloeden van de al aanwezige bezoeker.

Kwaliteit (indicator)

Wat hebben we hiervoor gedaan?

3.030 We voeren een nieuw concept voor toeristisch gastheerschap en regiomarketing in.

Omschrijving

In december 2021 stelde de gemeenteraad het nieuwe concept voor toeristisch gastheerschap en regiomarketing vast. Het gastheerschap is georganiseerd in de vorm van toeristische inspiratiepunten welke zijn ondergebracht in de musea in Veere en Domburg. Zo leggen we een zichtbare verbinding tussen cultureel erfgoed en toerisme en maken we onze cultuurhistorie beter beleefbaar. In 2023 nemen we voor de zomer, vanuit het vastgestelde concept, in samenwerking met lokale partners een besluit over de toeristische informatiepunten in Oostkapelle en Zoutelande.

We komen tot de oprichting en implementatie van een regionale marketingorganisatie welke verantwoordelijk is voor de toeristische marketing van onze regio en voor de digitale informatievoorziening naar gasten en inwoners. De strategie is dat gasten en inwoners via een diverse kanalen geïnformeerd worden over activiteiten en het aanbod in de gemeente en geïnspireerd worden om er op uit te trekken. We kiezen voor regiomarketing die gericht is op onder andere spreiding in tijd en regio met aandacht voor natuurbeleving, cultureel erfgoed en unieke kwaliteiten als de badstatus. Betrokkenheid van de toeristische sector en ondernemers(verenigingen) is van belang en organiseren wij, zowel organisatorisch, inhoudelijk als financieel.

De koppeling met de provinciale toeristische marketingstrategie en nog op te richten provinciale marketingorganisatie wordt gelegd aangezien onze regio onderdeel is van de bestemming Zeeland.

Beleidsindicatoren

Nr	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar waarop cijfer betrekking heeft	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
11	Funciemenging	%	LISA	2022	46,1	50,2	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
12	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw 15-64jr	LISA	2022	243,9	186,5	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2023	Actuele begroting 2023	Realisatie 2023	Resultaat 2023
Baten				
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	282	434	294	140
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	51	55	55	0
3.4 Economische promotie	11.337	12.106	12.136	-30
Totaal Baten	11.670	12.595	12.485	110
Lasten				
3.1 Economische ontwikkeling	216	297	284	12
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	219	365	196	169
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	209	236	225	11
3.4 Economische promotie	675	850	580	271
Totaal Lasten	1.319	1.748	1.285	464
Gerealiseerd resultaat	10.351	10.846	11.200	-354

Financiële analyse

Taakveld	Resultaat	V/N
<p><u>Economische ontwikkeling</u> Het taakveld heeft een positief resultaat van € 12.300.</p> <p>Op dit taakveld zijn er geen belangrijke mutaties te melden.</p>	12	V
<p><u>Fysieke bedrijfsinfrastructuur</u> Op dit taakveld is een overschot van € 28.800.</p> <p>Herstructurering Bedrijventerreinen Voor het herstructureren van de bedrijventerreinen is in het verleden een structureel bedrag beschikbaar gesteld van € 35.000. De opdracht is gegund in december aan de STEC groep. Daarom zijn er nog geen kosten gerealiseerd.</p>	35	V
<p><u>Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen</u> Op dit taakveld is sprake van een overschot van € 11.500.</p> <p>Zeeland in stroomversnelling In 2023 is er geen factuur ontvangen van Zeeland in Stroomversnelling. Betreft een tussenjaar waarna in 2024 de factuur en activiteiten weer opgepakt worden.</p>	24	V
<p><u>Economische promotie</u> Het taakveld economische promotie heeft een overschot van € 300.000.</p> <p>Toeristische Impuls De uitgaven op dit budget zijn afhankelijk van aanvragen en initiatieven die goedgekeurd worden door de toeristische sector (convenant Toeristisch impuls). Er resteert in 2023 een saldo van € 178.000, waarvan € 150.000 uit het structurele budget.</p>	178	V
<p>Toeristisch Gastheerschap Hier is afgerond € 84.000 aan budget op overgebleven. De oorzaak hiervan is met name personele wisselingen waardoor taken niet volledig opgepakt zijn. Een deel van dit bedrag is overigens ook niet onttrokken aan de reserves.</p>	84	V
<p>Toeristenbelasting Er is sprake van een meeropbrengst toeristenbelasting van € 28.400.</p>	28	V

Eenmalige prioriteiten

Omschrijving prioriteit	Begroot	Realisatie	Toelichting
Ondernemersmanager 2021-2023	26.034	26.034	Betreft de extra bijdrage. Dit is uitgegeven.
Subsidieproject Toerisme in Balans	35.000	0	Budget is vrijgevallen in één van de tussenrapportages.

Investeringsen

Er waren geen investeringen in relatie tot dit programma.

